

Informacja o działalności Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Zamościu

za okres od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku

CZĘŚĆ I

OGÓLNA INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI KOLEGIUM

1. Podstawa i zakres działania Kolegium

Podstawę prawną działania Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Zamościu (dalej: SKO) stanowi ustawa z dnia 12 października 1994r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (Dz. U. z 2001r. Nr 79, poz. 856 z p.zm.) oraz rozporządzenia wydane w oparciu o delegację ustawową.

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą samorządowe kolegia odwoławcze są organami wyższego stopnia w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości samorządu terytorialnego, właściwymi do rozpatrywania odwołań od decyzji, zażeń na postanowienia, żądań wznowienia postępowania lub stwierdzenia nieważności decyzji w trybie uregulowanym przez przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz.1071 z p.zm.; dalej jako – Kpa) oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005r. Nr 8, poz. 60 z p.zm.; dalej jako – Op). Kolegium orzeka również w innych sprawach na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

Obszar właściwości miejscowej Kolegium obejmuje, zgodnie z Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2003 roku w sprawie obszarów właściwości samorządowych kolegiów odwoławczych (Dz. U. Nr 198, poz.1925), powiaty: biłgorajski, hrubieszowski, janowski, tomaszowski i zamojski wraz z gminami objętymi tym obszarem oraz miasto na prawach powiatu Zamość.

Rozstrzygając sprawy indywidualne w składach trzyosobowych, Kolegium związane jest wyłącznie przepisami obowiązującego prawa.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze jest państwową jednostką budżetową.

2. Obsada kadrowa Kolegium

2.1. Kolegium składa się z 17 członków : 5 etatowych i 12 pozaetatowych.

Liczba członków etatowych posiadających wykształcenie :		
wyższe prawnicze :	wyższe administracyjne :	
5	-	
Liczba członków pozaetatowych posiadających wykształcenie :		
wyższe prawnicze :	wyższe administracyjne :	wyższe inne :
7	2	3

2.2. Biuro Kolegium składa się z 5 osób (wszystkie osoby mają wyższe wykształcenie). Stanowiska pracy w Biurze to: kierownik biura, główny księgowy, inspektor i 2 referentów.

3. Lokal i wyposażenie Kolegium

Siedziba Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Zamościu mieści się w Zamościu przy ul. Partyzantów Nr 3, w pomieszczeniach użyczonych Kolegium przez Wojewodę Lubelskiego.

Stan wyposażenia Kolegium w sprzęt biurowy i elektroniczny (komputery) ocenić należy jako dobry.

CZEŚĆ II

WPŁYW SPRAW

1. Liczba spraw ujętych w ewidencji ogółem w roku objętym informacją – 2255

w tym spraw:

- 1.1. pozostałych w ewidencji z okresu poprzedniego (łącznie sprawy administracyjne i sprawy z zakresu opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowych)¹ – 143
- 1.2. wpływ spraw w roku objętym informacją – 2112

2. Rodzaje spraw, które wpłynęły w roku objętym informacją² :

2.1. Liczba spraw administracyjnych – ogółem

1871

Lp.	Określenie rodzaju sprawy → patrz załącznik do Informacji	Liczba spraw
1.	objęte proceduralnie przepisami Ordynacji podatkowej	261
2.	działalność gospodarcza	11
3.	planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	116
4.	pomoc społeczna, świadczenia rodzinne i zaliczka alimentacyjna, oświata (stypendia, pomoc materialna itd.), dodatki mieszkaniowe, sprawy socjalne	1094
5.	gospodarka nieruchomościami (bez opłat za wieczyste użytkowanie) , przekształcanie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, prawo geodezyjne i kartograficzne	135
6.	ochrona środowiska, ochrona przyrody i ochrona zwierząt, odpady i utrzymanie porządku i czystości w gminach	23
7.	prawo wodne	28
8.	rolnictwo, leśnictwo, rybactwo śródlądowe, łowiectwo	-
9.	handel, sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych	25
10.	prawo o ruchu drogowym, drogi publiczne, transport drogowy	42
11.	prawo górnicze i geologiczne	-
12.	egzekucja administracyjna	2
13.	inne, pozostałe, w tym skargi i wnioski rozpatrywane w trybie Działu VIII Kpa	134

2.2. Sprawy podlegające rozpatrzeniu w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270 z p.zm. – dalej jako Ppsa)³ – 210

2.3. Liczba spraw z zakresu aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste – 31

2.4. Liczba postanowień sygnalizacyjnych – 0

CZĘŚĆ III

ZAŁATWIANIE SPRAW ADMINISTRACYJNYCH

1. Liczba spraw załatwionych ogółem w roku objętym informacją - 2012

Lp.	Określenie rodzaju rozstrzygnięcia	Liczba spraw		
1.	akty wydane przez SKO jako organ II instancji ⁴ , w tym : <table border="1" data-bbox="258 614 1225 756"> <tr> <td>akty wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz jako organ II instancji zgodnie z art. 221 Ordynacji podatkowej ⁵</td> <td>15</td> </tr> </table> <p>- sposób rozstrzygnięcia patrz → tabela z pkt 1.1.</p>	akty wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz jako organ II instancji zgodnie z art. 221 Ordynacji podatkowej ⁵	15	1347
akty wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz jako organ II instancji zgodnie z art. 221 Ordynacji podatkowej ⁵	15			
2.	akty wydane przez SKO jako organ I instancji ⁶ - sposób rozstrzygnięcia patrz → tabela z pkt 1.2.	321		
3.	postanowienia wydane przez SKO w wyniku rozpatrzenia zażaleń na bezczynność organu, w tym : <table border="1" data-bbox="258 1101 1225 1161"> <tr> <td>uznające zażalenia za uzasadnione</td> <td>2</td> </tr> </table>	uznające zażalenia za uzasadnione	2	8
uznające zażalenia za uzasadnione	2			
4.	akty wydane przez SKO po rozpatrzeniu w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270 z p.zm.)	210		
5.	pozostałe ⁷	126		

1.1. Szczegółowe omówienie sposobu załatwienia sprawy przez SKO jako organ II instancji :

Lp.	Określenie rodzaju rozstrzygnięcia	Liczba spraw
1.	decyzje utrzymujące w mocy zaskarżone decyzje (art. 138 § 1 pkt 1 Kpa oraz art.233 § 1 pkt 1 Op) ⁸	718
2.	decyzje uchylające decyzje organu I instancji i orzekające co do istoty sprawy oraz uchylające decyzje organu I instancji i umarzające postępowanie (art. 138 § 1 pkt 2 Kpa oraz art. 233 § 1 pkt 2a Op) ⁸	153
3.	decyzje uchylające decyzje organu I instancji i przekazujące sprawy do ponownego rozpatrzenia (art. 138 § 2 Kpa oraz art. 233 § 2 Op) ⁸	414
4.	decyzje umarzające postępowanie odwoławcze (art. 138 § 1 pkt 3 Kpa oraz art. 233 § 1 pkt 3 Op) ⁸	13
5.	pozostałe	49

1.2. Szczegółowe omówienie sposobu załatwienia sprawy przez SKO jako organ I instancji :

Lp.	Określenie rodzaju rozstrzygnięcia	Liczba spraw
1.	postanowienia o wznowieniu postępowania i wyznaczeniu organu właściwego do jego przeprowadzenia (art.150 § 2 Kpa oraz art. 244 § 2 Op) / ⁹	10
2.	postanowienia o odmowie wznowienia postępowania (art. 149 § 3 Kpa) oraz decyzje o odmowie wznowienia postępowania (art. 243 § 3 Op) / ⁸	3
3.	decyzje o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie nieważności decyzji (art. 157 § 3 Kpa oraz art. 249 § 1 Op) / ⁸	4
4.	decyzje stwierdzające nieważność decyzji organu I instancji oraz decyzje stwierdzające wydanie decyzji przez organ I instancji z naruszeniem prawa (art. 156 – 158 Kpa oraz art. 247 – 251 Op) / ⁸	241
5.	decyzje o odmowie stwierdzenia nieważności decyzji (art. 158 § 1 Kpa oraz art. 248 § 3 Op) / ⁸	36
6.	decyzje odmawiające uchylenia decyzji po wznowieniu postępowania (art. 151 Kpa oraz art. 245 Op) / ⁸	-
7.	decyzje uchylające i rozstrzygające o istocie sprawy oraz decyzje stwierdzające wydanie decyzji przez organ I instancji z naruszeniem prawa wydane po wznowieniu postępowania (art. 151 Kpa oraz art. 245 Op) / ⁸	15
8.	decyzje umarzające postępowanie prowadzone w I instancji przez SKO (art. 105 § 1 Kpa oraz art. 208 Op)	1
9.	pozostałe	11

2. Liczba spraw administracyjnych pozostałych do załatwienia przez SKO w roku objętym informacją/¹⁰

CZEŚĆ IV

ZAŁATWIANIE SPRAW Z ZAKRESU OPŁAT ZA UŻYTKOWANIE WIECZYSTE NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH

1. Liczba spraw z zakresu opłat za użytkowanie wieczyste załatwionych w roku objętym informacją ogółem	-	44
w tym ugody	-	18
2. Liczba wniesionych sprzeciwów od orzeczeń SKO	-	2
3. Liczba spraw pozostałych do załatwienia przez SKO ⁹	-	8

CZEŚĆ V

SKARGI DO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO

1. Sprawy prowadzone przez Kolegium w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270 z p.zm. – dalej jako Ppsa) :

Liczba spraw w roku objętym informacją ogółem	-	210
w tym :		
1.1. Liczba skarg na decyzje i postanowienia Kolegium skierowanych do WSA w roku objętym informacją, ogółem	-	199
• wskaźnik „zaskarżalności” / ¹¹	-	11,9 %
1.2. Liczba skarg na bezczynność Kolegium skierowana do WSA w roku objętym informacją, ogółem	-	0
1.3. Liczba skarg uwzględnionych przez Kolegium we własnym zakresie w trybie art. 54 § 3 Ppsa, ogółem	-	9
1.4. Liczba skarg kasacyjnych na orzeczenia WSA (w tym zażaleń na postanowienia) skierowanych przez SKO w roku objętym informacją do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie , ogółem	-	2
1.5. Liczba innych spraw prowadzonych przez Kolegium w trybie określonym przepisami Ppsa, skierowanych do WSA, ogółem/ ¹²	-	0

2. Skargi na akty i czynności Kolegium rozpatrzone przez Wojewódzki Sąd Administracyjny prawomocnymi orzeczeniami w roku objętym informacją :

Liczba orzeczeń WSA w roku objętym informacją ogółem

– 206

w tym :

Lp.	Rodzaj rozstrzygnięcia	Liczba spraw
1.	Skargi na decyzje i postanowienia rozpoznane przez Sąd w tym : uwzględnienie skargi	206 28
2.	Skargi na bezczynność Kolegium rozpoznane przez Sąd w tym : uznające skargi za uzasadnione	– –

¹ - dot. spraw, które wpłynęły do SKO w latach poprzedzających okres objęty informacją, ale nie zostały załatwione przez SKO,

² - patrz pkt 1. ppkt 1.2. ,

³ - dot. spraw, które wpłynęły do SKO w roku objętym informacją, a do których zastosowanie mają przepisy Ppsa tj. m.in. skargi, skargi kasacyjne, zażalenia i inne, wykonywane w trybie tej ustawy – patrz m.in. przyp.11;

⁴ - decyzje (postanowienia) kończące postępowanie odwoławcze (zażaleniowe) prowadzone przed SKO jako organem II instancji (w tym art. 134 Kpa) oraz inne wydane w tym postępowaniu np. zawieszenie postępowania – art. 97 § 1 i 98 Kpa lub art. 201 § 1 i art. 204 § 1 Op ;

⁵ - decyzje (postanowienia) kończące postępowanie prowadzone po wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz decyzje (postanowienia) kończące postępowanie odwoławcze (zażaleniowe) prowadzone przed SKO jako organem II instancji w trybie art. 221 Op ;

⁶ - decyzje (postanowienia) wydane przez SKO jako organ I instancji np. w postępowaniu dot. stwierdzenia nieważności (art. 156 § 1 Kpa oraz art. 247 § 3 Op) lub wznowienia postępowania (art. 145 § 1 Kpa oraz art. 240 § 1 Op), postanowienia wydane w trybie art. 65 § 1, art. 66 § 1 i 3 Kpa, art. 169 § 4 Op oraz inne wydane w tych postępowaniach np. zawieszenie postępowania – art. 97 § 1 i 98 Kpa lub art. 201 § 1 i art. 204 § 1 Op ;

⁷ - np. postanowienia dot. sporów kompetencyjnych (art. 22 § 1 pkt 1 Kpa), wyznaczenia organu wskutek wyłączenia (art.25-27 Kpa oraz art.130 i 132 Op), dopuszczenia organizacji społecznej do udziału w postępowaniu (art.31§ 2 Kpa), odmowy przywrócenia terminu (art. 59 § 1 i 2 Kpa), odmowy udostępnienia akt (art. 74 § 2 Kpa oraz art. 179 § 2 Op), wniosku o wyjaśnienie, uzupełnienie oraz sprostowanie (art.113 Kpa oraz art.213 i 215 Op), wniosku o wstrzymanie wykonania decyzji (art.224 § 3 pkt 2 Op), opłat i kosztów postępowania (dział IX Kpa);

⁸ - dot. również postanowień zgodnie z art. 144 Kpa oraz art. 239 Op

⁹ - dot. również postanowień zgodnie z art. 126 Kpa oraz art. 219 Op

¹⁰ - dot. spraw, które nie zostały załatwione przez SKO w roku objętym informacją ;

¹¹ - liczba skarg skierowanych do sądu w stosunku do ogólnej liczby podjętych przez kolegium w roku objętym informacją rozstrzygnięć podlegających zaskarżeniu;

¹² - obejmuje inne sprawy prowadzone przez Kolegium w trybie przepisów Ppsa np. wezwanie do usunięcia naruszenia prawa (art. 52 § 3), wniosek o sprostowanie omyłki pisarskiej (art. 156), wniosek o uzupełnienie wyroku (art. 157), wystąpienie o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego (art. 15 § 1 pkt 4 w zw. z art. 4), wniosek o zawieszenie postępowania przed sądem i o podjęcie zawieszzonego postępowania (art. 123-131) czy wznowienie postępowania (art. 270) itd. ;

CZEŚĆ VI

INFORMACJE DODATKOWE I WNIOSKI

1. Wybrane problemy orzecznictwa Kolegium

W roku objętym informacją nastąpił dalszy wzrost liczby wpływających i rozpatrywanych spraw. Ilość wpływających spraw administracyjnych wzrosła o 11%, natomiast zmniejszyła się o 32% ilość spraw z zakresu aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości. Sprawy te stanowią jednak tylko ok. 2% ogólnej ilości spraw. Wzrost ilości spraw administracyjnych wystąpił we wszystkich rodzajach wskazanych w części II 2.1. informacji. W dalszym ciągu utrzymuje się wysoki, wynoszący 58% udział spraw z zakresu świadczeń rodzinnych i pomocy społecznej w ogólnej liczbie spraw. W tej grupie spraw rozpatrywanych przez Kolegium jako organ II instancji dominują sprawy świadczeń pielęgnacyjnych rozstrzygane na podstawie art. 17 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ten rodzaj spraw miał wpływ na wzrost ilości rozstrzygnięć Kolegium utrzymujących w mocy decyzje organów pierwszej instancji. Na utrzymujący się od kilku lat wysoki udział spraw dotyczących świadczenia pielęgnacyjnego miało wpływ orzecznictwo sądów administracyjnych kształtujące się po wyrokach Trybunału Konstytucyjnego i rozszerzenie kręgu osób uprawnionych do tego świadczenia na osoby sprawujące opiekę nad osobami dorosłymi legitymującymi się orzeczeniami o znacznym stopniu niepełnosprawności. Liberalne podejście przez niektóre sądy administracyjne do przepisów ustawy poprzez rozszerzającą interpretację obowiązku alimentacyjnego, spowodowało duży wzrost liczby wniosków o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego składanych przez osoby na których nie ciąży obowiązek alimentacyjny wobec osób wymagających opieki. Z wnioskami często występują osoby spowinowacane lub spokrewnione w dalekim stopniu z osobami wymagającymi opieki oraz osoby nierezygnujące z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w tym osoby prowadzące gospodarstwo rolne. Istotnym motywem wniosku jest uzyskanie znaczącego świadczenia wynoszącego aktualnie 520 zł. Analiza rozpatrywanych spraw i opinie pracowników ośrodków pomocy społecznej wskazują na pilną potrzebę zmiany przepisów art. 17 ustawy o świadczeniach rodzinnych w kierunku zaostrzenia warunków przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego, poprzez wprowadzenie kryterium dochodowego i precyzyjne określenie kręgu osób uprawnionych.

W roku 2011 zmniejszyła się ilość spraw rozpatrywanych przez Kolegium jako organ I instancji. W porównaniu do roku 2010 ilość tych spraw zmniejszyła się o 36% a ich udział do ogólnej liczby rozpatrywanych spraw zmniejszył się z 27 do 16%. Na stosunkowo wysoki udział spraw rozpatrywanych przez Kolegium jako organ pierwszej instancji w ogólnej liczbie spraw mają stwierdzenia nieważności decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych w związku z przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Nadal występują liczne przypadki ubiegania się o świadczenia rodzinne w kraju, przy równoczesnym zatajaniu prawa do świadczeń rodzinnych realizowanego przez współmałżonków pracujących za granicą.

Jest to kwestia kultury prawnej i braku sankcji za wprowadzenie w błąd organów I instancji.

W roku objętym informacją utrzymała się tendencja wzrostowa procentowego wskaźnika udziału decyzji utrzymujących w mocy decyzje organów I instancji w ogólnej liczbie rozstrzygnięć administracyjnych Kolegium. W 2011 roku Kolegium utrzymało w mocy 53% zaskarżonych decyzji pierwszoinstancyjnych. Wskaźnik ten w roku 2010 wynosił 48%. Odpowiednio zmniejsza się ilość decyzji uchylających decyzje I instancji i przekazujących sprawy do ponownego rozpatrzenia. Jest to rezultatem większej stabilności przepisów i rosnącej poprawności rozstrzygnięć organów I instancji.

W sprawach z zakresu aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości nastąpił spadek liczby spraw co wiąże się z ustabilizowaniem się rynku nieruchomości. Wzrosła ilość spraw załatwionych w formie ugody, zmniejszyła się liczba sprzeciwów od orzeczeń Kolegium oraz spraw pozostających do załatwienia.

Wzrost liczby spraw administracyjnych pozostałych do załatwienia wykazanych części III pkt 2 informacji wynika ze zwiększonego napływu odwołań pod koniec roku, co uniemożliwiło ich rozpatrzenie w roku objętym informacją.

2. Postępowanie przed sądami administracyjnymi

W roku objętym informacją wzrosła liczba skarg na decyzje Kolegium do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Wzrósł też o 3 punkty procentowe wskaźnik zaskarżalności. Wnoszone skargi dotyczą głównie spraw o charakterze finansowym a mianowicie decyzji o odmowie przyznania świadczeń rodzinnych w szczególności świadczenia pielęgnacyjnego i nałożenia obowiązku zwrotu przez dłużników alimentacyjnych wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Drugie miejsce pod względem zaskarżalności zajmują decyzje w sprawach warunków zabudowy i środowiskowych uwarunkowań realizacji inwestycji oddziaływujących na środowisko. Decyzje te są decyzjami o dużej skali pracochłonności i prawnego skomplikowania ze względu na objętość materiału dowodowego, używaną w nim trudną dla prawników fachową terminologię oraz liczbę stron postępowania.

W roku 2011 wzrosła o 60% do 206 liczba spraw rozpatrzonych przez Wojewódzki Sąd Administracyjny. W 28 sprawach Sąd uwzględnił skargę co stanowi 13,5%. W pozostałych 86,5% spraw Sąd oddalił bądź odrzucił skargi. Kolegium wniosło do Naczelnego Sądu Administracyjnego dwie skargi kasacyjne od wyroków Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Skargi te nie zostały dotychczas rozpoznane.

3. Kontrole zewnętrzne

W 2011 roku Kolegium zostało objęte kontrolą Najwyższej Izby Kontroli w zakresie realizacji budżetu za 2010 rok. Protokół kontroli zawiera ocenę pozytywną z zastrzeżeniami.

4. Wystąpienia sygnalizacyjne

W roku objętym informacją Kolegium nie wydawało przewidzianych w art. 20 ust. 1 ustawy o samorządowych kolegiach odwoławczych, postanowień sygnalizacyjnych, gdyż nie zachodziła taka konieczność.

5. Wykonanie budżetu, zatrudnienie i płace

Wydatki budżetowe określone ustawą budżetową na 2011 rok oraz zwiększone decyzjami Ministra Finansów o kwotę 40.566 zł zostały zrealizowane w 100%. Zwiększenie wydatków dotyczyło wypłaty nagrody jubileuszowej dla etatowego członka Kolegium – 16.566 zł oraz wydatków na zakupy i usługi o 24.000 zł. Pozwoliło to na zapewnienie prawidłowego funkcjonowania Kolegium i sfinansowanie wydatków na utrzymanie pomieszczeń, zakup materiałów biurowych oraz opłat pocztowych. Wzrost wydatków bieżących wynika ze wzrostu cen oraz ilości wpływających spraw. Zwiększenie planowanych wydatków nie zabezpiecza w pełni wszystkich potrzeb Kolegium. Dlatego niezbędne było stosowanie rygorystycznych oszczędności.

Wynagrodzenia członków i pracowników Kolegium pozostają na niezmiennym poziomie od 2005 roku. Tym samym następuje systematyczne relatywne pogorszenie warunków płacowych w stosunku do poziomu płac w organach administracji rządowej i samorządowej oraz organach wymiaru sprawiedliwości.

P R E Z E S
Samorządowego Kolegium Odwoławczego
w Zambrze

Stanisław Majewski